

Varmt og godt

Carbonara med parmesansaus

Ingredienser

200 g bacon
 1/2 stk grovhakket løk
 1 ss rapsolje
 400 g båndspagetti, gjerne fullkorn
 4 stk egg
 1 1/2 dl matfløte
 4 ss revet parmesan
 4 ss grovhakket bladpersille
 kvernet pepper

Slik gjør du

- Kok båndspagetti etter anvisning på pakken.
- Brun bacon i små biter. Vend inn løk og la det frese til den er blank.
- Skill eggegule fra -hvite. Visp eggehvite sammen med matfløte og parmesan. Hell av vann fra spagettien og vend inn parmesansausen. Tilsett bacon og løk og dryss over hakket persille. Server med rå eggegule og smak til med kvernet pepper.

Oppskrift og foto: matprat.no

Søtt og godt

Oppnedappelsinkake

Ingredienser

4 stk egg
 250 g melis
 1 ts vaniljesukker
 150 g hvetemel
 150 g smeltet smør
 110 g skåldede mandler
 Appelsintopping: 220 g melis 1/2 dl vann 1 stk vaniljestang, delt på langs 2 stk appelsin

Slik gjør du

- Kok opp melis, vann og vaniljestang i en stekepanne som kan brukes som kakeform (rette kanter, ca 2 1/2 l, 22 cm). La det koke til inn til det er tykflytende. La vaniljestangen ligge og tilsett appelsinskall og appelsinskiver. Fortsett å koke i ca. 10-15 minutter.
- Fordel appelsinskivene i et pent, jevnt lag i bunnen av pannen. Sett til side.
- Visp egg, melis og vaniljesukker til tykk, luftig eggedosis og vend inn hvetemel, malte mandler og smeltet smør. Hell røren over appelsinene og stek kaken midt i ovnen i ca. 40-45 minutter. Sjekk med en pinne om kaken er gjennomstekt. Løsne kaken langs kantene med en kniv før du hvelver den over på et fat.

Oppskrift og foto: matprat.no

Mannen som håpet p

Å nakenbade utenfor Bjørnøya, den vesle øya i Barentshavet mellom Spitsbergen og Finnmark, er ikke mange som kan skryte på seg. Anders Sivle har diplom som bevis på galskapen.

– Nakenbading fra øyene rundt Svalbard er populært. Kystvakten stopper utenfor disse øyene; Jan Mayen og Bjørnøya med flere, og deler ut diplom for nakenbadingen, gliser Anders Sivle.

– Jaha? Eh, har du også diplom?

– Jeg har diplom selv, ja. Jeg måtte jo nesten det, svarer han med et lurt smil.

Vi må tilbake til 1999, da Sivle var en av kongens menn i Garden, for å finne kimen til at han skulle ende opp som nakenbader på en liten øy uten faste innbyggere.

– Jeg var glad i matematikk og naturfag på videregående, og grublet på et yrke der man får anvendt matematikken praktisk.

For Sivle skulle svaret vise seg å ta meteorologutdanning. Opprinnelig fra Skodje i Sunnmøre, startet unge Sivle på utdanningen ved Universitetet i Bergen, og gjorde seg ferdig med mastergraden i 2005. Derfra bar det rett nord, med fly til Longyearbyen og videre med kystvakten sørover til Svalbards sørligste øy og en av Norges viktigste værstasjoner, 178 kvadratkilometer lille Bjørnøya. Eller, liten og liten – til sammenligning er Askøy på sånn akkurat 100 kvadratkilometer. Men på Bjørnøya består innbyggertallet av et mannskap på ni på radio- og meteorologistasjonen nord på øya.

– Det var en ganske stor overgang, rett fra studentliv til et sted med bare ni personer, smiler Sivle.

Han forteller at det i Norge er rundt 100-150 som jobber med værvarsling. Ikke få av dem er innom Bjørnøya en gang før eller senere.

– Men de fleste er der bare én gang, på halvårskontrakt slik som meg. Et halvt år er ganske lenge å være der, og å ha vært der en gang er nok for meg. Men det var et fantastisk godt samhold der, og vi hadde egen fast kokk, så vi fikk god mat – selv om matforsyningen bare kom innom cirka en gang i måneden.

STATSMETEOROLOG MED SANS FOR VÆRET: Han tok mastergrad på fruktblomstring i Leikanger, der det eksisterer måltidspunkt for blomstring av frukttrær, kan Anders Sivle fortelle.

En svømmende isbjørn skal ha gitt navn til øya – Bjørnøya – på 1500-tallet. Selv så Sivle ingen i løpet av halvåret han var der.

– Men den første måneden trodde jeg at jeg så isbjørn over alt – men det var bare store hvite steiner og lignende. Så det var nok helst at jeg var litt redd for å treffe på en som gjorde at jeg så syner, smiler Sivle, og legger til at han roet seg ned etter hvert.

Sikkerhetsrutinene tilsa også at hver gang mannskapet skulle utendørs, måtte de alltid være minst to, en til å foreta de faste værmålingene som måtte til, og en til å stå væpnet isbjørnvakt.

– **Med dagens satellitter og moderne utstyr, er en fysisk værstasjon på Bjørnøya nødvendig?**

– Satellitter betyr mye, det

er klart. Men området rundt Svalbard ligger utenfor de fleste satellittene, og bilder herfra taes ikke så ofte, og observasjoner fra havområdene nord for Norge er svært viktig for å kunne forutsi været for resten av Norge mer nøyaktig.

To ganger i døgnet slippes radiosonder opp i luften med ballonger fra Bjørnøya. I tillegg skal været observeres, temperaturmålinger skal foretas og mannskapet har ansvar for å lese opp værvarsling over radio til fiskebåter og andre i området.

– **Som meteorolog blir det uenkelig en del snakk om**

Anders Sivle

- Alder: 33
- Sivilstatus: Gift
- Bosted: Erdal
- Yrke: Statsmeteorolog

Nå dårlig vær nyttårsaften

vinger på blomstringen helt fra 1929, og klimaendringer. Nå har han skaffet seg eple- og plommetrær i hagen på Erdal. – Det er et godt samsvar mellom temperatursvinginger og

været. Du skal blant annet til stadighet snakke med journalister som skal lage værsak. Blir du lei?

– Nei... Jeg synes det er greit å snakke om været, smiler Sivle.

– Jeg er blitt vant til kritikk på jobb. Folk ringer for å klage, enten vil de ha bedre vær, eller så har vi varslet feil vær. Jeg synes også jeg har en spennende jobb og liker å snakke om været også i privat sammenheng.

Han synes også det er spennende at det er mange som har nytte av et godt værvarsel.

– Ikke bare de som skal grille og ønsker fint vær – men også de som fisker langs kysten har nytte av værvarselet.

– Da er det litt av et ansvar å skulle formidle korrekt værvarsel?

– Hehe, ja, første gangen jeg skulle varsle været var jeg rimelig nervøs. Og hvis jeg melder dårlig vær, så håper jeg at det blir som varslet. En nyttårsaften hadde jeg meldt sterk vind, og snakket med flere på Vestlandet som måtte forsikres om at det skulle bli sterk vind. Det var en del som måtte kansellere

større arrangement på grunn av varselet. Da tenkte jeg hele kvelden at nå håper jeg det blir sterk vind. Du vil jo at det du varsler er riktig, samtidig som du ikke ønsker å ødelegge forgjeves, forteller han, og legger smilende til:

– Men vi styrer ikke været, vi bare varsler det.

Det er også derfor han er påpasselig med ordvalget sitt når han skal snakke med journalister, og prøver å bruke nøytrale, dekkende ord som ikke kan tolkes i en annen retning enn det han selv mener. Værdatabaene er stort sett like, men fortolkningene av dataene og hva som vektlegges kan være subjektive, både blant meteorologer og blant folk. Det kan være ulik oppfatning av hva som menes med lett nedbør, og fint vær kan ha ulik betydning for en bonde eller en som skal bade på stranda, for eksempel.

Selv synes Sivle det er forunderlig at det finnes lite forskning på hvordan folk oppfatter og tolker værvarselet, ikke bare i Norge, men også verden rundt. Det er noe han i dag forsker på, i forbindelse

med doktorgraden sin.

– Jeg viser folk ulike værvarsler, og hører med dem hva de tenker når de ser symbolene, fargene eller ordene som brukes, forteller han.

Den kvalitative analysen ventes å være ferdig om to år.

– Disse ulike ordtakene om været, har de noe for seg?

– Dersom solen eller månen har en ring rundt seg, da kan det komme nedbør etter 12-24 timer. Den stoler jeg selv på, sier Sivle, og legger til:

– Når det gjelder værvarselet, så vil jeg si at opptil ett til to døgn fremover er det ganske sikkert. Også tredagersvarselet, litt avhengig av hva som er varslet – høytrykk kan du som regel stole på. Lenger enn det...vel, ofte så vet du at været som varsles er riktig, men tidsbegrepet kan være usikkert, smiler han.

■ Jeg og kjæresten har funnet en veldig fornuftig løsning på det store EM-problemet. Jeg, som veldig interessert, har måttet dele mesterskapet inn i to kategorier: «MÅ se-kategorien» og «VIL se-kategorien.» Kampene jeg MÅ se får jeg se på tv. Kampene jeg bare VIL se må jeg ta på dataen. Helt greit, egentlig. Trodde jeg i hvert fall.

■ Her om dagen lå jeg nemlig på sofaen og slappet av til Sverige-Ukraina. Det var en «MÅ se-kamp», og kjæresten hadde derfor tatt med en bok på soverommet. Livet var egentlig ganske greit da det plutselig smalt voldsomt i naborommet.

■ Jeg skvatt selvfølgelig opp og løp inn. Jeg fryktet en periode at uvedkommende hadde tatt seg inn på rommet gjennom vinduet. I stedet var det en liten edderkopp som hadde forvillet seg opp i taket.

■ Jeg vil vanligvis karakterisere kjæresten som en fornuftig jente, men denne gangen så jeg sider jeg tidligere ikke har sett gjennom vårt mer enn seks år lange forhold.

Alt på grunn av en liten rakker av en edderkopp.

■ Jeg visste at hun var redd for edderkopper, men at både sengen, skapet og skrivepulten måtte kastes ut på stuen som følge av den lille rakkeren, ville jeg aldri trodd. Det var panikk i leiligheten, og mens jeg løftet ut både seng og skrivepult, slik at damen fikk vaske ut rommet, scoret selvfølgelig Sverige 1-0.

■ Selv jeg, som til vanlig er en rolig og behersket kar, begynte å få panikk nå. Ikke på grunn av edderkoppene, som på dette tidspunktet var på vei ut mot havet, men fordi jeg skjønnte at her ville resten av kampen spilles, mens jeg måtte passe på at ikke edderkoppens familie kom tilbake for å ta hevn mens damen vasket.

■ Vi ble til slutt endelig ferdig med panikkvaskingen. Jeg ville rekke de 20 siste minuttene av kampen hvis jeg kastet meg i sofaen nå. Problemet var bare at jeg måtte løfte inn klesskapet, sengen og skrivepulten først. I det jeg løftet klesskapet ble det 1-1. Noen minutter senere, mens jeg vrikket på plass det siste møbelet, 2-1 til Ukraina.

■ Jeg fikk se de siste tjue minuttene. Kampen endte 2-1, og jeg fikk ikke med meg en eneste scoring. Alt på grunn av en liten rakker av en edderkopp. Resten av EM er herved «MÅ se-kamper».

Tekst og foto: Anne Jo Lexander
annejo@av-avis.no

Sånn er det med den saken
Tekst: Kristian Bolstad
kristian@av-avis.no